

**หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด
เพื่อประกาศนียบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
อนุสาขากจักษุวิทยาเด็กและตาเข
ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

๑. เกณฑ์หลักสูตรการฝึกอบรม

๑.๑ ชื่อ หลักสูตร

(ภาษาไทย) หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด เพื่อประกาศนียบัตรแสดง
ความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขากจักษุวิทยาเด็ก
และตาเข

(ภาษาอังกฤษ) Fellowship Training in Pediatric Ophthalmology and Strabismus

๑.๒ ชื่อประกาศนียบัตร

ชื่อเต็ม

(ภาษาไทย) ประกาศนียบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม
อนุสาขากจักษุวิทยาเด็กและตาเข

(ภาษาอังกฤษ) Certificate of Fellowship in Pediatric Ophthalmology and Strabismus

ชื่อย่อ

(ภาษาไทย) ป.อนุสาขากจักษุวิทยาเด็กและตาเข

(ภาษาอังกฤษ) Cert. in Pediatric Ophthalmology and Strabismus

๑.๓ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และฝ่ายจักษุวิทยา โรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

๑.๔ หลักการและเหตุผลในการขอเปิดหลักสูตร

สาขากจักษุวิทยาเด็กและตาเข เป็นสาขาวิชาที่ให้การวินิจฉัยและรักษาโรคตาในเด็ก ภาวะตาเหล่ และ
โรคต่างๆของกล้ามเนื้อตา ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขในปัจจุบัน ผู้ป่วยในกลุ่มโรคนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วย
เด็ก การรักษาที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมในเวลารวดเร็วอาจส่งผลให้ผู้ป่วยสูญเสียการมองเห็นอย่างถาวรได้
นอกจากนี้การตรวจและรักษาผู้ป่วยในกลุ่มนี้มีความแตกต่างอย่างมากจากการตรวจและรักษาผู้ป่วยโรคตาทั่วไป
จึงจำเป็นต้องอาศัยจักษุแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้นจึงจะสามารถให้การตรวจและรักษาได้อย่างเหมาะสม

ในปัจจุบันจักษุแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขากศุววิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตามีจำนวนน้อยมากในประเทศไทย และส่วนใหญ่อยู่เฉพาะในสถาบันฝึกอบรม ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่อยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัดไม่มีโอกาสได้รับการรักษา หน่วยจักษุวิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จึงเล็งเห็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเพิ่มการผลิตจักษุแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้าน กศุววิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตาให้มากยิ่งขึ้น

๑.๕ กำหนดการเปิดฝึกอบรม

เดือนกรกฎาคม ของทุกปี เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๕ ถึง ๒๕๖๐
เดือนสิงหาคม ของทุกปี เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

๑.๖ อาจารย์

๑. อาจารย์แพทย์หญิงวรวิมล หงส์เลิศนภากุล

อาจารย์ประจำและประธานการฝึกอบรมอนุสาขากศุววิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา

- วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจักษุวิทยา
- ประกาศนียบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขากศุววิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา
- Certificate of International Research Fellowship in Pediatric Ophthalmology and Strabismus, Bascom Palmer Eye Institute, University of Miami Miller School of Medicine, Florida, USA

๒. อาจารย์แพทย์หญิงณัฐฐิญา ลายลักษณศิริ

อาจารย์ประจำและกรรมการฝึกอบรมอนุสาขากศุววิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา

- วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจักษุวิทยา
- ประกาศนียบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขากศุววิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา

อาจารย์พิเศษ

๑. รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงปานฉัตร ภัควิชพันธุ์

อาจารย์พิเศษ

- วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจักษุวิทยา
- ประกาศนียบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขากศุววิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา
- Certificate of Fellowship in Pediatric Ophthalmology and Strabismus, Jules Stein Eye Institute, UCLA School of Medicine, USA

๒. อาจารย์แพทย์หญิงวิมลทิพย์ ทยานันท์

อาจารย์พิเศษ

- วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจักษุวิทยา
- ประกาศนียบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขากุมารเวชศาสตร์และจักษุวิทยา

๓. อาจารย์นาวาอากาศเอกนายแพทย์ปกป้อง ปราณีประชาชน

อาจารย์พิเศษ

- วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจักษุวิทยา
- Certificate of Fellowship in Pediatric Ophthalmology and Strabismus, Smith Kettlewell Eye Institute, USA

๔. อาจารย์แพทย์หญิงจิตภาดา พุกษาสลวิทย์

อาจารย์พิเศษ

- วุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจักษุวิทยา
- ประกาศนียบัตรเพื่อแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม อนุสาขากุมารเวชศาสตร์และจักษุวิทยา

๑.๗ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ศักยภาพ)

จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม (คน)	๑
จำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรม (คน)	๔
จำนวนผู้ป่วยของอนุสาขากุมารเวชศาสตร์และตาเข	๒๕๐ ราย/เดือน
จำนวนผู้ป่วยผ่าตัดของอนุสาขากุมารเวชศาสตร์และตาเข	๒๐ ราย/เดือน

๑.๘ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องได้รับหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขาจักษุวิทยา จากแพทยสภา หรือ จากต่างประเทศที่มีมาตรฐานเทียบเท่า หรือมีหนังสือรับรองว่าได้สอบผ่านเพื่อหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรสาขาจักษุวิทยาเรียบร้อยแล้ว

๑.๙ จำนวนปีการฝึกอบรม

หลักสูตรการฝึกอบรมมีระยะเวลา ๑ ปี

๑.๑๐ วัตถุประสงค์

จักษุแพทย์ที่ผ่านการฝึกอบรมเป็นจักษุแพทย์ผู้มีความรู้ความชำนาญในอนุสาขากักษุวิทยาเด็กและตาเขจะต้องมีความรู้ความสามารถดังนี้

- ๑.๑๐.๑ สามารถตรวจ วินิจฉัย รักษา ผ่าตัด แก้ไข ให้คำแนะนำ และดูแลหลังผ่าตัดเกี่ยวกับโรคทางจักษุวิทยาเด็กและตาเขในระดับพื้นฐานและโรคที่มีความซับซ้อนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- ๑.๑๐.๒ สามารถแก้ไขภาวะแทรกซ้อนและปัญหาที่เกิดตามมาจากการรักษาโรคทางจักษุวิทยาเด็กและตาเขตลอดจนการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องในระยะยาว
- ๑.๑๐.๓ สามารถให้คำปรึกษาแก่แพทย์ทั่วไป แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขาอื่นได้เป็นอย่างดี
- ๑.๑๐.๔ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ทำการสอนแพทย์ประจำบ้าน นิสิตแพทย์ บุคลากรทางการแพทย์ รวมทั้งให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและบุคคลทั่วไปได้
- ๑.๑๐.๕ สามารถทำการศึกษาวิจัยโรคทางจักษุวิทยาเด็กและตาเข มีการนำเสนอผลงานวิจัย และนำไปประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วย
- ๑.๑๐.๖ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง สามารถเรียนรู้และค้นคว้าด้วยตนเองได้
- ๑.๑๐.๗ เป็นแพทย์ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดี ต่อผู้ป่วยและญาติ ผู้ร่วมงาน ผู้ร่วมวิชาชีพและสังคม

๑.๑๑ เนื้อหาสังเขปของการฝึกอบรม

หลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอด สาขาจักษุวิทยาเด็กและตาเข ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

- ๑.๑๑.๑ วิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน (Basic medical science) ที่เกี่ยวข้อง
 - ๑.๑๑.๑.๑ Growth and development of child's eye
 - ๑.๑๑.๑.๒ Anatomy and physiology of the extraocular muscles
 - Course , innervation , action of the extraocular muscles
 - Blood supply
 - Fine structures of the extraocular muscles
 - Orbital and fascial relationships
 - Anatomical implications
 - Basic principles of motor physiology
 - Eye movements
 - ๑.๑๑.๑.๓ Neuro-ophthalmic anatomy

- Bony anatomy
- Vascular anatomy
- Afferent visual pathways
- Efferent visual system
- Ocular autonomic pathways
- ๑.๑๑.๑.๔ Ocular embryology
- ๑.๑๑.๑.๕ Congenital anomalies
- ๑.๑๑.๑.๖ Genetics
 - Molecular genetics
 - Clinical genetics
- ๑.๑๑.๑.๗ Normal visual development
- ๑.๑๑.๑.๘ Pathology of abnormal binocular vision

๑.๑๑.๒ ความรู้เกี่ยวกับโรคตาในเด็กและโรคกล้ำมเนื้อตา โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุ พยาธิสรีรวิทยา การดำเนินโรค การวินิจฉัย การรักษา ภาวะแทรกซ้อนโรคต่อไปนี

- ๑.๑๑.๒.๑ Refractive errors in children
 - Hyperopia
 - Myopia
 - Astigmatism
- ๑.๑๑.๒.๒ Eyelid disorders
 - Cryptophthalmos
 - Congenital coloboma of the eyelid
 - Ankyloblepharon
 - Congenital ectropion
 - Congenital entropion
 - Epiblepharon
 - Epicanthus
 - Telecanthus
 - Blepharophimosis
 - Ptosis
 - Marcus-Gunn Jaw Winking
- ๑.๑๑.๒.๓ Infectious and allergic ocular diseases

- Intrauterine and perinatal infections of the eye
- Ophthalmia neonatorum
- Conjunctivitis
- Orbital and adnexal infections
- Ocular allergy
- ๑.๑๑.๒.๔ Diseases of the lacrimal drainage system
 - Developmental anomalies
 - Dacryoceles
 - Nasolacrimal duct obstruction
- ๑.๑๑.๒.๕ Diseases of the cornea and anterior segment
 - Congenital corneal anomalies
 - Infantile corneal opacities
 - Systemic diseases with corneal manifestations in childhood
- ๑.๑๑.๒.๖ Iris abnormalities
 - Aniridia
 - Coloboma of iris
 - Primary and secondary iris cysts
 - Heterochromia iridis
 - Persistent papillary membranes
 - Abnormalities in the size, shape, or location of the pupil
 - Congenital iris ectropion
 - Iris transillumination
 - Posterior synechiae
- ๑.๑๑.๒.๗ Pediatric glaucoma
 - Primary congenital glaucoma
 - Other primary developmental and secondary pediatric glaucoma
 - Treatment
- ๑.๑๑.๒.๘ Childhood cataracts and other pediatric lens disorder
 - Structural or positional lens abnormalities
 - Dislocated lenses in children
 - Pediatric cataracts
 - Treatment

- ๑.๑๑.๒.๙ Pediatric uveitis
 - Classification
 - Clinical features
 - Anterior uveitis
 - Intermediate uveitis (Pars planitis)
 - Posterior uveitis
 - Masquerade syndromes
 - Treatment of uveitis in children
- ๑.๑๑.๒.๑๐ Vitreous and retinal diseases
 - Leukocoria
 - Hereditary retinal disease
 - Hereditary macular dystrophies
 - Hereditary vitreoretinopathies
 - Systemic diseases with retinal manifestations
- ๑.๑๑.๒.๑๑ Optic disc abnormalities
 - Developmental anomalies
 - Optic atrophy
 - Optic neuritis
 - Papilledema
 - Pseudotumor cerebri
 - Optic nerve drusen
- ๑.๑๑.๒.๑๒ Ocular tumors in children
 - Differential diagnosis
 - Orbital tumors
 - Eyelid and epibulbar tumors
 - Intraocular tumors
- ๑.๑๑.๒.๑๓ Phakomatoses
 - Neurofibromatosis
 - Tuberous sclerosis
 - Von Hippel-Lindau Disease
 - Sturge-Weber syndrome
 - Ataxia telangiectasia

- Incontinentia pigmenti
- Wyburn-Mason syndrome
- ๑.๑๑.๒.๑๔ Craniofacial malformations
 - Intrinsic ocular pathology
 - Secondary ocular complications
 - Craniosynostosis
 - Other craniofacial anomalies
- ๑.๑๑.๒.๑๕ Ocular trauma in childhood
 - Child abuse
 - Superficial injury
 - Penetrating injury
 - Blunt injury
 - Orbital fractures
- ๑.๑๑.๒.๑๖ Decreased vision in infants and children
 - Anterior segment anomalies
 - Optic nerve hypoplasia
 - Optic atrophy
 - Leber congenital amaurosis
 - Achromatopsia
 - TORCH syndrome
 - Cortical visual impairment
 - Delay in visual maturation
 - Acquired visual loss in childhood
- ๑.๑๑.๒.๑๗ Amblyopia
 - Classification
 - Diagnosis
 - Treatment
- ๑.๑๑.๒.๑๘ Motor and sensory evaluation in strabismus
 - Motor evaluation
 - Sensory evaluation
 - Sensory adaptation
- ๑.๑๑.๒.๑๙ Esodeviations

- Infantile esotropia
- Accommodative esotropia
- Nonaccommodative acquired esotropia
- Incomitant esodeviation

๑.๑๑.๒.๒๐ Exodeviations

- Exophoria
- Intermittent exotropia
- Constant exotropia
- Convergence insufficiency
- Convergence paralysis

๑.๑๑.๒.๒๑ Vertical deviations

- Inferior oblique muscle overaction
- Superior oblique muscle overaction
- Dissociated vertical deviation
- Superior oblique muscle palsy
- Brown syndrome
- Inferior oblique muscle palsy
- Monocular elevation deficiency
- Strabismus associated with orbital floor fractures

๑.๑๑.๒.๒๒ A and V patterns

- Clinical features
- Management

๑.๑๑.๒.๒๓ Special forms of strabismus

- Duane Syndrome
- Third cranial nerve palsy
- Thyroid ophthalmopathy
- Chronic progressive external ophthalmoplegia
- Myasthenia gravis
- Congenital fibrosis syndrome
- Mobius syndrome
- Internuclear ophthalmoplegia

๑.๑๑.๒.๒๔ Childhood nystagmus

- Evaluation
- Types of childhood nystagmus
- Treatment

๑.๑๑.๒.๒๕

Diplopia

- Monocular diplopia
- Comitant deviations
- Incomitant deviations
- Restrictive syndromes
- Treatment

๑.๑๑.๒.๒๖

Oculomotor disorders

- Testing for central abnormalities of the ocular motor systems
- Disorders of ocular motor systems

๑.๑๑.๒.๒๗

Strabismus surgery

- Horizontal muscle surgery
- Vertical muscle surgery
- Adjustable suture
- Oblique muscle surgery
- Vertical rectus transposition with Foster suture
- Other complex strabismus surgeries

๑.๑๑.๒.๒๘

Complications of strabismus surgery

๑.๑๑.๓ การฝึกทักษะ

๑.๑๑.๓.๑

Children eye examination

๑.๑๑.๓.๒

Evaluation of the child with congenital of juvenile ocular anomalies

๑.๑๑.๓.๓

Assessment of visual acuity in children

๑.๑๑.๓.๔

Various diagnostic techniques in children

๑.๑๑.๓.๕

Refraction in children

๑.๑๑.๓.๖

Motor and sensory evaluations in strabismus

๑.๑๑.๓.๗

Preoperative and postoperative evaluations

๑.๑๑.๓.๘

Surgeries in childhood disorders

๑.๑๑.๓.๙

Surgeries of the extraocular muscles

๑.๑๑.๓.๑๐

Chemodenervation treatment

๑.๑๑.๓.๑๑ Laser surgery

๑.๑๒ วิธีการฝึกอบรม

๑.๑๒.๑ บทบาทด้านบริการ

- ตรวจผู้ป่วยนอกในคลินิกโรคตาเด็ก สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง (เวลา ๑๒.๓๐ – ๑๖.๐๐ น)
- ตรวจผู้ป่วยนอกในคลินิกกล้ามเนื้อตา สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง (เวลา ๑๒.๓๐ – ๑๖.๐๐ น)
- ตรวจผู้ป่วยนอกในคลินิกผ่าตัดกล้ามเนื้อตา สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง (เวลา ๘.๓๐ – ๑๒.๐๐ น)
- ตรวจผู้ป่วยนอกทั่วไปทางจักษุวิทยา สัปดาห์ละ ๒ ครั้ง (เวลา ๘.๐๐ – ๑๒.๐๐ น)
- ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัด สัปดาห์ละ ๑ วัน (เวลา ๘.๐๐ – ๑๖.๐๐ น)
- ตรวจผู้ป่วยในทางจักษุวิทยา
- เป็นที่ปรึกษาของแพทย์ประจำบ้านทางการรักษาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสาขากจักษุวิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตาในเวลางานและนอกเวลาราชการ
- งานบริการด้านอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๑.๑๒.๒ บทบาทด้านวิชาการ

- นำเสนอ และเข้าร่วม Muscle club สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
- เข้าร่วมและอภิปรายในกิจกรรมของภาควิชา ระหว่างภาควิชา และสถาบัน เช่น Journal Club, Grand Round, Interesting Case, photoquiz, morning round และ Conference ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ทำ Update in Ophthalmology ๑ ครั้งต่อปี
- เลือกดูงานในสถาบันฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านอนุสาขากจักษุวิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตาที่แพทย์สภารับรองและภาควิชาฯ พิจารณาเห็นสมควรเป็นเวลา ๒ สัปดาห์
- ช่วยปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนตามที่ได้รับมอบหมาย

๑.๑๒.๓ บทบาทด้านการวิจัย

- ในระหว่างการฝึกอบรมต้องทำงานวิจัยอย่างน้อย ๑ เรื่อง โดยมีอาจารย์เป็นที่ปรึกษาและตีพิมพ์ผลงานวิจัยนั้น
- เป็นผู้ช่วยอาจารย์ในการทำงานวิจัย

๑.๑๓ การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- ต้องมีเวลาปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๑๑ เดือน

- ผ่านการประเมินการดูแลผู้ป่วยด้าน clinical skill, knowledge, performance, responsibility, ethics และ human relationship โดยอาจารย์ผู้สอนและโดยความเห็นร่วมจากอาจารย์สมทบของภาควิชา
- ผ่านการสอบสัมภาษณ์ตามที่หน่วยกุมารเวชศาสตร์และกุมารเวชศาสตร์กำหนด

๑.๑๔ การประกันคุณภาพการฝึกอบรบ

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ทำการตรวจประเมินสถาบัน เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการฝึกอบรบแพทย์ประจำบ้านอนุสาขากุมารเวชศาสตร์และกุมารเวชศาสตร์ โดยให้คณะอนุกรรมการฝึกอบรบและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (อฝส.) ดำเนินการโดยให้มีการประเมินทุก ๕ ปี

มติการประเมินสถาบันฝึกอบรบแพทย์ประจำบ้านต่อยอดใช้มาตรฐานของแพทยสภาซึ่งมีมติประเมินประกอบด้วย ๘ มติ ดังนี้

๑. ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ นโยบาย
๒. กลไกควบคุมมาตรฐานการฝึกอบรบ
๓. การบริหารและการจัดการของภาควิชา / กอง / กลุ่มงาน
๔. หลักสูตร
๕. อาจารย์
๖. กระบวนการฝึกอบรบ
๗. แพทย์ประจำบ้าน
๘. การประเมินผล

๑.๑๕ การทบทวน / พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรบ

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กำหนดให้มีการทบทวน / พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรบแพทย์ประจำบ้านต่อยอด อนุสาขากุมารเวชศาสตร์และกุมารเวชศาสตร์ เป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยทุก ๕ ปี

๒. เกณฑ์สถาบันฝึกอบรบ

๒.๑ เกณฑ์ทั่วไปสำหรับสถาบันฝึกอบรบ แพทย์ประจำบ้านต่อยอดใช้เกณฑ์ของแพทยสภา

(๑) คุณสมบัติทั่วไป

- (ก) ได้รับการรับรองคุณภาพ หรือกำลังดำเนินการพัฒนาเพื่อการรับรองคุณภาพ
- (ข) มีบรรยากาศทางวิชาการในลักษณะสังคมนักวิชาการ เพื่อเสริมสร้างคุณสมบัติในการใฝ่รู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรบ

- (ค) มีระบบการบริหารจัดการที่ดี มีสถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ และจำนวนผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกพอเหมาะแก่การฝึกอบรม และผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีส่วนดำเนินการดูแลรักษาและให้บริการกับผู้ป่วยโดยตรง
- (ง) มีหน่วยงานเทียบเท่าภาควิชาในคณะแพทยศาสตร์ / วิทยาลัยแพทยศาสตร์ หรือแผนกในโรงพยาบาลเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ โดยผู้บริหารของคณะแพทยศาสตร์ / วิทยาลัยแพทยศาสตร์ / โรงพยาบาลที่รับผิดชอบดำเนินการโดยไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวที่อาจขัดขวางการบริหารงานและการพัฒนางานการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน
- (จ) มีปณิธานและพันธกิจมุ่งผลิตแพทย์ประจำบ้านที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติสอดคล้องกับหลักสูตร และมีความสามารถในการเป็นนักวิชาการและที่จะศึกษาต่อเนื่องได้ และมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่สอดคล้องกับพันธกิจ
- (ฉ) มีระบบบริหารงานที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการจัดการฝึกอบรมให้บรรลุตามปณิธาน ได้แก่การบริหารงานทั่วไป การบริหารการศึกษา เป็นต้น ระบบบริหารงานดังกล่าวให้ทำเป็นระเบียบของคณะแพทยศาสตร์ / วิทยาลัยแพทยศาสตร์ / โรงพยาบาล และประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทั่วกัน
- (ช) มีแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเพียงพอรับผิดชอบในอนุสาขากุมารเวชศาสตร์และกล่อมเนือตาและในสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีความมุ่งมั่น ความเต็มใจในการเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรฝึกอบรม

(๒) หน่วยงานกลางพื้นฐาน

(ก) ห้องปฏิบัติการสำหรับการชันสูตร

* ห้องปฏิบัติการด้านพยาธิวิทยากายวิภาค

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถที่จะทำการตรวจศพ ตรวจชิ้นเนื้อ และส่งตรวจทางเซลล์วิทยาที่ได้จากการผ่าตัดหรือการทำหัตถการ เตรียมสไลด์ชิ้นเนื้อเยื่อและสิ่งส่งตรวจเพื่อตรวจด้วยกล้องจุลทรรศน์ได้เอง มีพยาธิแพทย์และจุลพยาธิผู้เชี่ยวชาญด้านพยาธิวิทยา ซึ่งการตรวจชิ้นเนื้อ และการตรวจทางเซลล์วิทยาของผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาทุกรายจะได้กระทำโดยครบถ้วนจนสามารถให้การวินิจฉัยขั้นสุดท้าย และมีรายงานการตรวจเก็บไว้เป็นหลักฐานทุกราย

* ห้องปฏิบัติการด้านพยาธิวิทยาคลินิกหรือเวชศาสตร์ชันสูตร

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นโรงเรียนแพทย์ สามารถให้บริการการตรวจด้านโลหิตวิทยา เคมีคลินิก จุลทรรศณศาสตร์ จุลชีววิทยา วิทยาภูมิคุ้มกันได้อย่างมีประสิทธิภาพดีเลิศ อีกทั้งมีการให้บริการการให้โลหิตในกรณีที่มีความจำเป็น เนื่องจากมีธนาคารเลือดเป็นหน่วยสนับสนุน

(ข) หน่วยรังสีวิทยา

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีรังสีแพทย์ผู้ทรงคุณวุฒิและเชี่ยวชาญจำนวนมาก ที่สามารถให้การตรวจทางรังสีที่จำเป็นสำหรับการฝึกอบรมได้อย่างครบถ้วนทั้งในและนอกเวลาราชการ

(ค) ห้องสมุดทางแพทย์

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีห้องสมุดซึ่งมีตำรามาตรฐานทาง การแพทย์ วารสารการแพทย์ที่ใช้อย่างน้อย และหนังสือดรรชนีสำหรับช่วยค้นรายการที่ดีพิมพ์ ในวารสารสำหรับให้แพทย์ประจำบ้านใช้ได้สะดวก รวมทั้งมีระบบการสืบค้นข้อมูลทาง internet ทั้งในสถาบันและนอกสถาบัน

(ง) หน่วยเวชระเบียนและสถิติ

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดให้ผู้ป่วยทุกคนมีแฟ้มประจำตัว ซึ่ง บันทึกประวัติ ผลการตรวจร่างกาย การสั่งการรักษาที่เป็นมาตรฐาน และมีระบบการ จัดเก็บค้นหา และการประมวลสถิติที่มีประสิทธิภาพ

(๓) หน่วยงานทางด้านคลินิกที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้ป่วยอนุสาขาที่ฝึกอบรม

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีหน่วยงานทางคลินิกที่สำคัญที่ร่วมให้การดูแล ผู้ป่วยทางด้านจักษุวิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา ทั้งภาควิชาอายุรศาสตร์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ หน่วย Craniofacial, Plastic ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ภาควิชารังสีวิทยา ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์ ภาควิชาพยาธิวิทยา เพื่อให้การดูแลรักษาผู้ป่วยในอนุสาขากำหนดเด็กและกล้ามเนื้อตา นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจาก แผนกจักษุวิทยา โรงพยาบาลบ้านแพ้ว ร่วมให้การฝึกฝน และอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดอนุสาขากำหนดเด็กและตาเข

(๔) กิจกรรมวิชาการ

ภาควิชาจักษุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดให้มีกิจกรรมวิชาการ สม่ำเสมอ ทั้งในระดับภาควิชาและหน่วยจักษุวิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา เช่น กิจกรรม Journal Club, Muscle Club, Update in Ophthalmology, Interesting case หรือกิจกรรมวิชาการ ระหว่างหน่วยงานหรือ ระดับโรงพยาบาล เช่น Craniofacial conference, Morbidity mortality conference นอกจากนี้ สถาบันฝึกอบรมยังสนับสนุนให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ร่วมประชุม วิชาการนอกสถาบันฝึกอบรมทั้งในและต่างประเทศตามโอกาสอันสมควร

๒.๒ เกณฑ์เฉพาะสำหรับสถาบันฝึกอบรม

๒.๒.๑ ภาระงานบริการ

ภาระงานบริการของอนุสาขากศุวิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา มีคุณภาพและจำนวนเพียงพอในการฝึกอบรม ทั้งจำนวนผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยที่ต้องได้รับการผ่าตัด

๒.๒.๒ คุณวุฒิของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในอนุสาขากศุวิทยา

อาจารย์ผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรมอนุสาขากศุวิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา เป็นอาจารย์ประจำ ๒ ท่าน และอาจารย์พิเศษ ๒ ท่าน ซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญในอนุสาขานี้ไม่น้อยกว่า ๓ ปี มีจำนวนอาจารย์ผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นอาจารย์ประจำ ๒ คนต่อแพทย์ประจำบ้านต่อยอด ๑ คน

๒.๒.๓ กิจกรรมวิชาการของสาขา/อนุสาขากศุวิทยา

ภาควิชาจศุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดให้มีกิจกรรมทางวิชาการสม่ำเสมอภายในสถาบัน เช่น การบรรยาย, การทำ morning round, admission round, Muscle club, การอบรมต่างๆ, การประชุมวิชาการของราชวิทยาลัยจศุแพทย์แห่งประเทศไทย การประชุมของชมรมจศุวิทยาเด็กและกล้ามเนื้อตา กิจกรรมระหว่างหน่วยงาน เช่น Craniofacial conference เป็นต้น

๒.๒.๔. ความพร้อมในด้านสถานที่

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีสถานที่เพื่อจัดกิจกรรมวิชาการทั้งห้องประชุมขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ทั้งของภาควิชาเองและของคณะแพทย์ เพื่อการบรรยาย หรือสอนเป็นกลุ่ม ตลอดจนมีความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เช่น Visualizer, LCD projector, Computer, Internet, Teleconference, web conference เครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น นอกจากนี้ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีห้องพักสำหรับแพทย์ประจำบ้านต่อยอด ภายในสถาบันและ ห้องพักสำหรับอยู่เวร

๒.๓ สถานภาพของสถาบันฝึกอบรม

ภาควิชาจศุวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันหลักและเป็นโรงเรียนแพทย์ที่มีการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขากศุวิทยาเป็นเวลานาน